Ankenævnet for Forsikring

Den 3. juni 2015 blev i sag nr. 87519:

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx

mod

Industriens Pensionsforsikring A/S
Nørre Farimagsgade 3
1364 København K

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har arbejdsmarkedspension i Industriens Pensionsforsikring A/S. Hun klager ved sin advokat over, at selskabet har afvist at yde forsikringsdækning for et tab af erhvervsevne.

Selskabet har i sit afslag henvist til, at der ikke foreligger lægelig dokumentation for et varigt erhvervsevnetab på mindst halvdelen forud for det tidspunkt, hvor klageren overgik til hvilende medlemskab.

Forsikringen giver ret til en engangsudbetaling af invalidesum, hvis der foreligger lægelig dokumentation for, at erhvervsevnen i alle erhverv er varigt nedsat med mindst halvdelen af helbredsmæssige årsager. Klageren overgik til hvilende medlemskab den 1. maj 2012, hvorved forsikringsdækningen ophørte.

Klageren er født i 1973, ufaglært og kom til Danmark i 2000 fra sit hjemland. Hun arbejdede på et slagteri, da hun den 22/10 2010 var udsat for en arbejdsskade, hvor en vogn på ca. 300 kg fra ca. 3 meters højde faldt ned og ramte hende på venstre side af hoved, nakke, skulder og armen. Klageren blev herefter sygemeldt.

I klageskema af 8/1 2015 til nævnet fremgår det bl.a.:

> "Min klient har ansøgt om udbetaling af forsikring ved tab af erhvervsevne samt invalidepension den 6. september 2013, idet hun blev sygemeldt fra sit arbejde som slagteriarbejder den 22. oktober 2010. Sygemeldingen skyldtes smerter i skulderne, ømme led samt hovedpine.
>
> Industriens Pension påbegyndte sagsbehandlingen af sagen og vurderede den 25. september 2013, at min klients erhvervsevne ikke var varigt nedsat med 2/3. Industriens Pension lagde vægt på, at der ikke var dokumentation for, at min klients erhvervsevne var varigt nedsat 2/3, inden min klient blev hvilende medlem den 1. maj 2012, da min klient endnu ikke var færdigudret og forsøgt behandlet for sine samlede helbredsgener. Derudover påpegede Industriens Pension, at det var tidspunktet, hvor det varige erhvervsevnetab var lægeligt dokumenteret, og ikke tidspunktet, hvor det var indtrådt, som var afgørende for en udbetaling fra Industriens Pension, **jf. bilag 2.**
>
> Industriens Pension modtog efterfølgende udtalelsen fra kommunens lægekonsulent af den 30. april 2012 og behandlede sagen på ny. Industriens Pension fastholdt den 7. juli 2014 afgørelsen af 25. september 2013. Begrundelsen var, at der efter Industriens Pensions opfattelse ikke fandtes lægedokumentation for, at min klients erhvervsevne varigt var nedsat med mindst 2/3 før den 1. maj 2012, hvor forsikringen ophørte, **jf. bilag 3**.
>
> Afgørelsen blev truffet på baggrund af en forelæggelse af de lægelige oplysninger for Industriens Pensions interne medicinske og psykiatriske lægekonsulent, **jf. bilag 3**.
>
> Ovenstående forløb har således medført nærværende klage.
>
> Det fremgår af journalmaterialet fra … [hospital], **jf. bilag 4**, at min klient har gener i form af smerter i venstre kravben og arm, samt i venstre side af ryggen strålende ned mod venstre ben og under venstre fod. Derudover sover hun dårligt og har agorafobiske træk med tendens til panikangst, **jf. bilag 4.**
>
> I de kommunale akter beskrives bevilliget virksomhedspraktik på montagevirksomhed, hvor min klient har haft en mødetid på tre timer dagligt i en firedages periode. Derudover skulle hun have været i en otteugers virksomhedspraktik i … [supermarked], men denne måtte opgives grundet en forværring af den fysiske og psykiske tilstand, **jf. bilag 5, side 2 og 3.**
>
> I de lægelige oplysninger fra den kommunale sagsbehandling fremgår, at min klient har udviklet posttraumatisk stress, en moderat depression, agorafobi med panikangst samt periodevise besvimelsestilfælde, **jf. bilag 4**. …, speciallæge i psykiatri, påpeger også i sin erklæring af 30. november 2011, at min klient har behov for intensiv, tværfaglig smertebehandling med fysisk genoptræning, som tager højde for smertesyndromet. Såfremt dette ikke efterkommes, vurderer … [speciallæge], at det er overvejende sandsynligt, at min klient ikke kan bringes tilbage til det ordinære arbejdsmarked, **jf. bilag 6.**
>
> Det er på baggrund af de foreliggende akter min opfattelse, at der er dokumenteret en nedsættelse af den fulde erhvervsevne med mindst 2/3. Min klient har alene præsteret maksimalt 12 timers ugentlig effektiv arbejde, ligesom der efter den lægelige vurdering er tale om, at min klient har store psykiske problemer, hvilket hun også er diagnosticeret med. Endvidere er min klient tilkendt 25 procent i godtgørelse for varigt men af ASK, hvilket må tages til indtægt for, at der er tale om meget væsentlige funktionsbegrænsninger,

som indebærer en nedsættelse af erhvervsevnen i dækningsberettigende grad. Min klient har således funktionsnedsættende gener af såvel fysisk som psykisk karakter, **jf. bilag 7.**"

I selskabets brev af 26/1 2015 til nævnet er det bl.a. anført:

"Vi fastholder vores afslag på udbetaling af forsikringssum ved tab af erhvervsevne, da der ikke forelå lægelig dokumentation for, at … [klagerens] erhvervsevne var nedsat med mindst halvdelen, inden hun overgik til hvilende medlemskab den 1. maj 2012.

Faktisk sagsfremstilling:

[Klageren] er optaget i pensionsordningen i Industriens Pension den 1. januar 2009 som følge af fusionen mellem PNN Pension og Industriens Pension. [Klagerens] pensionsordning i PNN Pension er i denne forbindelse videreført uændret på Industriens Pensions aftalegrundlag. [Klageren] har som følge heraf bl.a. opnået forsikringsdækning i Industriens Pension ved varigt tab af halvdelen af den generelle erhvervsevne i form af en engangssum på 100.000 kr.

Vi sender et brev til … [klageren] den 23. august 2011, hvoraf det fremgår, at vi ikke har modtaget indbetaling fra … [klagerens] arbejdsgiver i 3 måneder, hvorfor … [klageren] er forsikringsdækket uden indbetaling (bidragsfrit dækket) frem til den 1. maj 2012, hvorefter hun vil overgå til hvilende medlemskab uden forsikringsdækninger, hvis hun ikke vælger at indbetale for egen regning eller forlænge perioden med forsikringsdækning uden indbetaling (Bilag A). Vi sender efterfølgende tilbud om indbetaling for egen regning den 31. januar 2012 (Bilag B) og den 30. april 2012 (Bilag C). Vi opfordrer i denne forbindelse også på det kraftigste til, at … [klageren] selv indbetaler til pensionsordningen, hvis hun er syg og i tvivl om, hvorvidt hun kan komme tilbage på arbejdsmarkedet.

[Klageren] kontakter os ikke med henblik på oprettelse af en aftale om indbetaling for egen regning eller med oplysninger om, at hun er syg, hvorfor hun overgår til hvilende medlemskab — uden forsikringsdækninger - den 1. maj 2012 (Bilag D).

På baggrund af en henvendelse fra … [klageren] sender vi den 18. juli 2013 et ansøgningsskema om udbetaling ved tab af erhvervsevne til … [klageren] (Bilag E). Vi modtager kommunale og lægelige akter den 28. august 2013 (Bilag F). Det fremgår bl.a. heraf, at … [klageren] har været udsat for en arbejdsulykke i oktober 2010. Hun har herefter udviklet depression, agorafobi (frygt for at færdes blandt fremmede) med panikangst og kroniske smerter. Vi modtager udfyldt ansøgningsskema den 16. september 2013 (Bilag G).

På baggrund af de modtagne akter sender vi et afslag den 25. september 2013 med henvisning til, at vi ikke finder, at … [klagerens] erhvervsevne var varigt nedsat med mindst halvdelen af helbredsmæssige årsager, mens hun stadig var aktivt medlem i Industriens Pension (Bilag H). Vi begrunder afslaget nærmere med, at det fremgår af de lægelige oplysninger, at … [klageren] ikke er færdigudredt inden den 1. maj 2012, hvorfor hendes tilstand ikke anses for at være stationær.
…
Den 4. juni 2014 modtager vi en klage fra … Advokatfirma ved … [advokat] (Bilag K). Det gøres gældende, at kommunens lægekonsulent den 30. april 2012 udtaler, at det er svært at sige, hvorvidt … [klageren] overhovedet kan komme tilbage på ordinært arbejde på grund af hendes helbredstilstand (Bilag F), hvorfor der på dette tidspunkt foreligger lægelige dokumentation for, at … [klagerens] erhvervsevne er varigt nedsat med mindst halvdelen.

Som led i sagsbehandlingen forelægger vi sagen for to af vores interne lægekonsulenter. … [Speciallæge 1], speciallæge i intern medicin, konkluderer den 17. juni 2014, at det på det foreliggende - og ud fra det somatiske - ikke er muligt at stadfæste, at erhvervsevnen var nedsat i dækningsberettiget grad inden den 1. maj 2012, hvor … [klageren] overgår til hvilende medlemskab (Bilag L). … [Speciallæge 2], som er speciallæge i psykiatri og overlæge på Psykiatrisk Center ..., konkluderer den 2. juli 2014, at behandlingsmulighederne i forhold til … [klageren] psykiske tilstand ikke er udtømte den 1. maj. 2012, hvorfor betingelserne for udbetaling ikke er opfyldt (Bilag M), idet tilstanden ikke var varig.

Som følge heraf sender vi en fastholdelse af afslaget den 9. juli 2014 til … Advokatfirma (Bilag N). Vi henviser til vores forsikringsbetingelser, hvoraf det fremgår, at vi alene vurderer … [klageren] helbredsmæssige tilstand ud fra de lægelige oplysninger i samråd med vores interne lægekonsulenter. Vi bemærker, at vi ikke finder, at der foreligger den nødvendige lægelige dokumentation, og at vurderingen fra kommunens lægekonsulent af den 30. april 2012, som der henvises til i klagen, har ikke kunnet danne grundlag for en anderledes vurdering.

Sagen er herefter forelagt Ankenævnet for Forsikring.
…
Til støtte for vores afgørelse gøres gældende:

- At … [klagerens] overgik til hvilende medlemskab den 1. maj 2012, hvorefter hun ikke er forsikringsdækket ved bl.a. tab af erhvervsevne.

- At vi har tilbudt … [klagerens] at beholde sine forsikringsdækninger ved at indbetale for egen regning, og på det kraftigste har anbefalet hende at tage mod tilbuddet, hvis hun var syg (Bilag A, B og C), men det valgte hun ikke at gøre.

- At det følger af vores forsikringsbetingelser og medlemspjece (Bilag O og P), at det er en betingelse for at få ret til udbetaling af forsikringssum fra Industriens Pension, at erhvervsevnen i forsikringstiden anses for varigt nedsat med mindst halvdelen i alle erhverv.

- At skadestidspunktet er det tidspunkt, hvor der foreligger lægelig dokumentation for, at erhvervsevnen er nedsat i dækningsberettiget grad.
  …

- At … [klagerens] forsikringstid i Industriens Pension ophørte den 1. maj 2012, hvorfor hun kun har ret til udbetaling, hvis skadestidspunktet foreligger inden denne dato.

  Hertil bemærkes, at det fremgår af de lægelige og kommunale akter, at … [klageren] efter ulykken den 22. oktober 2010 har gennemgået et langt udrednings - og behandlingsforløb med henblik på bedring af hendes tilstand. Dog har denne behandling ikke ført til en egentlig afklaring, hvorfor der i adskillige tillfælde er anbefalet mere intensiv behandling.

  Erhvervsevnemæssigt har … [klagerens] kun i begrænset omfang været afprøvet, da hun ikke har taget imod alle de tilbud, som hun har modtaget, bl.a. som butiksassistent i … [supermarked]. Det fremgår også, at hun har manglet motivation til at komme tilbage på arbejdsmarkedet, jf. Jobcentrets journalakter af den 18. november

2011. Hun har således kun deltaget i virksomhedspraktik i Montagevirksomheden 15 timer om ugen, som dog også indeholdt træning og undervisning, jf. Jobcentrets journalakter af den 25. oktober 2010.

Da … [klageren] bliver gravid i foråret 2012, sættes den medicinske behandling og den kommunale arbejdsmæssige afprøvning midlertidig i bero. Det er umiddelbart herefter, at … [klageren] overgår til hvilende medlemskab.

- At … [klagerens] nedsættelse af erhvervsevnen som følge heraf ikke kan anses for at være stationær eller varig, inden hun overgik til hvilende medlemskab den 1. maj 2012, jf. bl.a. Jobcentrets journalakter af den 31. januar 2013, hvor … [klageren] oplyser, *at hun føler, hun har fået det lidt bedre helbredsmæssigt, selvom hun også oplever, at det er svært ikke at få medicin.*

- At der også stadig var behandlingsmuligheder, da … [klageren] overgik til hvilende medlemskab, hvilket betyder, at tilstanden ikke var dokumenteret som varig på dette tidspunkt.

  Der henvises i denne forbindelse til Jobcentrets journalakter af den 2. maj 2012, hvoraf det fremgår, at *det er ikke muligt at iværksætte beskæftigelsesrettede tilbud pt., idet … [klageren] ikke er velbehandlet og færdigudredt, ligesom der er adskillelige sociale problematikker, der skal tages hånd om, for afklaring til fremtidig beskæftigelse er aktuel.*

  Det fremgår også af Jobcentrets afgørelse om stop af sygedagpenge af den 10. maj 2012, at *din helbredsmæssige tilstand er fortsat uafklaret og du oplyser nu også, at du er gravid. [...] Din helbredsmæssige tilstand er uafklaret og der er således fortsat behandlingsmuligheder, ligesom tilstanden ikke kan anses for værende stationær. Det vurderes derfor, at det på nuværende tidspunkt ikke er muligt at vurdere, om der vil være varige skånehensyn i forhold til din tilbagevenden til arbejdsmarkedet. [...] Det kan for nuværende ikke udelukkes, at du efter yderligere udredning og behandling vil kunne vende tilbage til ordinær beskæftigelse, ligesom det ikke kan vurderes, at din erhvervsevne vil være så varigt nedsat, at der er behov for at afklare, om du er berettiget til fleksjob eller førtidspension - dertil er din helbredsmæssige situation for uafklaret.*

- Vi henviser endelig til vores lægekonsulenters vurderinger. … [Speciallæge 1] udtaler således den 17. juni 2014, at *på det foreliggende er det ikke muligt ud fra det somatiske at betegne tilstanden som stationær*. … [Speciallæge 2] udtaler ligeledes den 2. juli 2014, at der *har været gennemført nogen psykiatrisk behandling indtil 1. maj 2012, men denne har på ingen måde været intensiv, hvorfor behandlingsmulighederne overfor den psykiske lidelse ikke er udtømte 1. maj 2012. Der er således på dette tidspunkt ikke dokumenteret varig psykisk betinget erhvervsevnetab af nævneværdig grad og slet ikke i retning af halvdelen eller derover.*

- At … [klageren] derfor ikke opfylder kravet i vores forsikringsbetingelser for udbetaling af invalidesum, idet hendes erhvervsevnetab ikke kan anses for stationært eller varigt, inden hun overgik til hvilende medlemskab den 1. maj 2012.

- At kommunen heller ikke finder, at tilstanden er varig, hvorfor … [klageren] modtager kontanthjælp med henblik på at skulle erklæres parat til arbejdsmarkedet, jf. Jobcentrets journalakter af den 23. oktober 2012, hvoraf det fremgår, at det videre forløb er

opfølgning hver 3. måned, og at kommunen har orienteret … [klageren] om, at hun skal skrive barnet på en venteliste til pasning, således at hun kan stå til rådighed.

- At skadevirkningsprincippet finder anvendelse, jf. vores forsikringsbetingelser, hvorfor det ikke har betydning, at ulykken er sket i forsikringstiden eller at følgerne af ulykken viser sig i forsikringstiden, da det ikke er lægeligt dokumenteret, at følgerne medfører en varig nedsættelse af erhvervsevnen i dækningsberettiget grad.

- At det ikke har betydning for Industriens Pensions afgørelse, at Arbejdsskadestyrelsen har tilkendt … [klageren] 25 % i godtgørelse for varig men, idet Industriens Pension træffer afgørelse om udbetaling af invalideydelser uafhængig af kommuner og andre instansers afgørelser, jf. vores medlemspjece.

  Vi bemærker også, at Arbejdsskadestyrelsen har vurderet, at der er et tab på 35 % af erhvervsevnen efter Arbejdsskadesikringsloven. Bedømmelsesgrundlaget efter Arbejdsskadesikringsloven er bredere end bedømmelsesgrundlaget efter Industriens Pensions forsikringsbetingelser, da Arbejdsskadestyrelsen efter Arbejdsskadesikringsloven § 17, stk. 2, skal inddrage andre forhold end de rent helbredsmæssige. Selv med denne bredere vurdering er Arbejdsskadestyrelsen kun nået frem til et tab på 35 %, hvilket støtter vores vurdering af, at der ikke foreligger dokumentation for et tab på halvdelen af erhvervsevnen, vurderet alene ud fra de rent helbredsmæssige forhold.

- Det bemærkes afslutningsvis, at … [klageren] ikke har ret til invalidepension, hvis hendes erhvervsevne anses for nedsat med mindst 2/3, som anført af … Advokatfirmas brev til Ankenævnet. Dette følger af, at … [klageren] ikke havde denne dækning i PNN Pension, og som beskrevet i den faktiske fremstilling, blev … [klagerens] pensionsordning i PNN Pension i forbindelse med fusionen videreført i Industriens Pensions. … [Klageren] fik således ret til en invalidesum ved en varig nedsættelse af erhvervsevnen med halvdelen, men ikke ret til invalidepension i Industriens Pension. Dette fremgår også af de fremsendte pensionsoversigter (Bilag Q).

- Vi fastholder derfor, at … [klageren] ikke har ret til udbetaling af forsikringssum ved tab af erhvervsevne."

Nævnet har fået forelagt sagens bilag herunder de lægelige og kommunale akter.

I skadestuejournal af 22/10 2010 fremgår det bl.a.:

"Ulykkestidspunkt: 22.10.2010 kl. 08:40

På arbejde på slagteri fået tung vogn ned over venstre skulder og herefter formentlig faldet bagover og slået venstre side af hovedet. Uvist om pt. har været bevidstløs, har tidligt efter faldet klaget over smerter i venstre side af kroppen samt hovedet. Husker ikke hvad der er sket efter faldet.

OBJEKTIVT

…

Cranium: her palperes ingen udbulinger, konturspring eller læsion på huden. Diffus ømhed ved palpation i hele baghovedet, ingen ømhed af ansigtsskelet.

Collum og columna: diffus palpationsøm uden direkte ømhed over processi spinosi og ryggen bevæges igennem dog med smerter ved fuld rotation og fleksion i nakke.
Ekstremiteter: venstre skulder med direkte og indirekte ømhed over klavikel samt proksimale humerus, efter røntgen fuld abduktion til 90 grader samt fleksion og ekstention og fuld indad- og udadrotation, dog smerter herved.
Neurologisk: kranienerver 2-12 undersøgt og fraset oftalmoskopi, disse vurderes i.a., dog nedsat kraft i nakkemuskulaturen, tilskrives smerterne.
Normalt finger-næseforsøg og Rombergs test negativ.

Røntgen af venstre skulder og klavikel viser ingen tegn på frakturer.
CTC: konf. Med vagthavende radiolog, ingen blødninger eller fraktur.
Lille mistanke om kontusion i venstre cerebellar hemisfære, så der her ses et mindre hypodenst område.

BEHANDLING OG PLAN.
Konf. med mellemvagt … som også har set pt.
Symptomerne tyder på en mindre kommotio, ingen koordinationsbesvær eller motoriske udfald, derfor hjemsendes pt. med både mundtlig og skriftlig kommotiovarsel, pt.'s mand er med og forstår budskabet.
Kontakter læge, såfremt usikkerhed eller neurologiske udfald."

I statusattest af 22/12 2010 fra egen læge er det bl.a. anført:

1. Det drejer sig om angst/depression udløst af ulykken i oktober, desuden formentlig kontakteksem, som dog er i ro efter sygemeldingen.
2. Hun er påbegyndt antidepressiv medicin, som hun dog tåler dårligt, kommer til støttende samtaler her. Har været indlagt kortvarigt, da der var mistanke om, at der var påvirkning af hovedet/ hjernen efter ulykke, dette er dog afkræftet. Hun er også henvist til fysioterapeut, da hun har udviklet udtalte myoser pga. angst.
3. Hun ønsker ikke selv at vende tilbage til samme arbejdsplads, vist nok mest fordi hun har af arbejdsgiver er beskyldt for selv at have forårsaget uheldet. … Hvad angår den psykiske situation vurderer jeg hende til at have tilstrækkelige ressourcer til at komme sig fuldt over ulykken, dog må vi sige, at der ikke har været den store fremgang endnu."

I speciallægeerklæring af 21/3 2011 fra speciallæge i psykiatri og almen medicin fremgår det bl.a.:

"Konklusion
…
Hun har været rimeligt velfungerende indtil arbejdsulykken i efteråret sidste år. Hun har reageret med angst og depression. Ved undersøgelsen har der været en betydelig sproglig barriere, der har vanskeliggjort selve udredningen.
Det vurderes ikke, at der har været tegn på regelret personlighedsforstyrrelse. Det er heller ikke indtrykket, at … [klageren] har haft PTSD tidligere. Efter arbejdsulykken har hun udviklet:
F40.01 agorafobi med panikangst samt
F32.1 depressiv enkeltepisode af moderat grad

Besvimelsestilfældene kan give mistanke om
F44.5 dissociativ krampe.

I fremstillingen ses en vis tendens til somatisering, uden at … [klageren] synes at opfylde kriterierne for dette. Efter arbejdsulykken har … [klageren] muligt visse symptomer, der minder om PTSD, men det synes ikke at kunne bekræftes ved dagens undersøgelse, om hvorvidt hun opfylder alle kriterier derfor eller ei. Der er beskrevet en lille bedring i tilstanden og … [klageren] er inden for de sidste dage blevet omstillet til mere effektiv antidepressiv/angstbehandling med Venlafaxin. 1...]
Hvad angår de hyppige tilfælde med bevidstløshed, bør … [klageren] muligvis blive undersøgt mere specifikt, fx ved neurolog for at udelukke bagvedliggende organisk tilstand.
Formentlig drejer det sig om psykogene anfald.
[Klageren] bør henvises til mere intensiv behandling ved psykolog og/eller psykiater. Behandlingen bør foregå med tolk.
Det er vanskeligt at udtale sig om prognosen, men med den rette behandling burde den være rimelig. Tendensen til isolation og tilbagetrækning bør imødegås, og det er nok væsentligt, at … [klageren] forsøges let aktiveret, når tilstanden tillader det.
Det er vanskeligt at udtale sig om evt. varige skånehensyn."

I Statusattest af 11/7 2011 hedder det bl.a.:

"Udvikler i efterforløbet af ulykken angst/depression, som hun aktuelt er i medicinsk behandling for. Hun anfører, at det går bedre. Har dog stadigvæk svært ved at færdes udenfor hjemmet, hvis hun ikke er ledsaget af manden eller børnene. På den anden side mener hun sig klar til at komme i gang med noget udenfor hjemmet. Jeg er fuldstændig enig med hende i, at det vil være yderst relevant at få hende aktiveret/arbejdsprøvet for at få hende i gang. Så længe hun går derhjemme, fastholdes hun i sygerollen, hvilket i hendes tilfælde ikke er hensigtsmæssig.

I speciallægeerklæring af 25/8 2011 fra speciallæge i neurologi er det bl.a. anført:

"Nuværende tilstand vurderes altovervejende sandsynligt udløst af hendes arbejdsuheld den 22. oktober 2010 og det vurderes der dels er tale om en nok overvejende myogen smertetilstand i bevægeapparatet og følger efter en hjernerystelse, men derudover også en muligvis reaktiv depressiv tilstand. Sidstnævnte er i høj grad nok det, der kommer til at diktere hendes fremtidige arbejdsevne, og det fremgår ikke af de lægelige akter, at denne del af problematikken er særlig godt afklaret. Det foreslås derfor at man henviser hende til en psykiatrisk speciallæge vurdering, for at få den del af prognosen klarlagt. Hvis ikke man har noget behandlingstilbud i psykiatrisk regi vurderes tilstanden i alt væsentlighed som stationær."

I speciallægeerklæring af 30/11 2011 fra speciallæge i psykiatri hedder det bl.a.:

"CT-skan. af hjernen giver mistanke om mindre kontusion af ve. side af lillehjernen, men ellers findes normale forhold.

Skadelidte har i efterforløbet fulgt den kommunale genoptræning, men pga. presset økonomi ikke haft råd til effektiv smertebehandling i tværfagligt regi. Skadelidte er ved aktuelle us. præget af et svært, kronisk smertesyndrom med udtalte personlighedsforandringer i form af let til moderat depression samt agorafobiske træk med tendens til panikangst.

Der er behov for intensiv, tværfaglig smertebehandling med fysisk genoptræning som tager højde for smertesyndromet. Derfor sendes kopi af erklæringen til egen læge mhp. overvejelse heromkring.

Hvis der ikke gennemføres intensiv smertebehandlingsforløb i tværfagligt regi, er det overvejende sandsynligt at skadelidte ikke kan bringes tilbage til det ordinære arbejdsmarked.

//Depressiv enkeltepisode af let til moderat
grad Agorafobi med panikangst
Kronisk smertesyndrom med personlighedsændring//"

I hospitalsjournal af 31/1 2012 er det bl.a. anført:

"Henvisningsårsag
39-årig kvinde, som er henvist hertil fra egen læge grundet generelle smerter i venstre side af kroppen efter en arbejdsulykke.
…
Smertelokalisation
Hun har ondt i venstre kraveben og venstre arm, i venstre side af
ryggen strålende ned mod venstre ben og under venstre fod.
Kan ikke bruge venstre arm. Føler, at venstre hånd er bedøvet og sover.
Kan ikke sove. Sover utrolig dårligt.
Har ikke været ude i 1½ år. Kan ikke gøre noget i lejligheden.
…

Sindstilstand
Hun lider af konstant hovedpine. Hun virker deprimeret.

Objektivt
Lille, tæt og lidt overvægtig.
Har tilsyneladende temmelig ondt. Græder meget. Er stille og forsagt. Virker eutyreoid.

Konklusion
Pt. er helt klart traumatiseret af sin ulykke. Spørgsmålet er, om hun
oveni det hele også har et L5-syndrom i ryggen.
Det skal afklares med en skanning, hvilket vi beder egen læge om at
bestille snarest muligt i form af en MR-skanning af col. lumbalis.
I øvrigt tager vi hende ind til forsigtig smertebehandling. Skal
altid følges af tolk pga. kommunikationsproblemer."

I hospitalsjournal af 12/4 2012 fra psykiatrisk afdeling fremgår det bl.a.:

"Det vurderes, at familien har store sociale belastninger, idet både pt. og hendes mand er sygemeldte, som også kan påvirke hendes psykiske tilstand og tærsklen for oplevelse af smerter.
…
VURDERING
Det vurderes, at der vil være brug for hjælp til social opbakning, hvorfor pt. henvises til Klinik for sårbare gravide på … [hospital], samt der skrives en underretning til familieafd.
Pt. blev tilbudt social opfølgning med henblik på visitation til evt. mentor eller anden støttekontaktperson, men dette ønskede pt. ikke.
Det anbefales at hvis man ambulant vurderer pt til at have en depression, kan behandling med Noritren overvejes, da det kan bruges under graviditeten."

I kommunens lægekonsulents vurdering af 30/4 2012 er det bl.a. anført:

> "Vurdering
> Som anført vurderer man på psykiatrisk afdeling at sygemeldte ikke lider af en klassisk depression. Muligvis atypisk depression. Findes holdepunkter for en somatiseringstendens og en reaktion på store sociale belastninger (tilpasningsreaktion) hvorfor sygemeldte er henvist til vurdering på Klinik for Sårbare Gravide på … sygehus. Endvidere er familieafdelingen underrettet om familiens vanskeligheder.
>
> Det bliver tiltagende uklart hvad sygemeldte fejler rent psykisk. Undertegnede vil fortsat anbefale at vi lader kommunens psykiatriske specialkonsulent undersøge sygemeldte for at få styr på diagnoser og behandlingsmuligheder. Såvel den helbredsmæssige som den arbejdsmæssige prognose er således behæftet med stor usikkerhed og det er på nuværende tidspunkt ikke muligt at udtale sig om hvornår sygemeldtes psykiske tilstand er stationær og om sygemeldte på noget tidspunkt kommer tilbage i ordinær beskæftigelse."

I selskabets første lægekonsulents vurdering af 17/6 2014 fremgår bl.a.:

> "Resume: Medlem har haft klager over smerter i nakke og skulder efter arbejdsulykke i oktober 2010. Der foreligger begrænsede oplysninger om de somatiske forhold, men mest udførligt beskrevet i neurologisk speciallæge erklæring af 18.08.11. Medlem klager over smerter i nakke og skulderregionen samt mest udtalt i venstre arm, som hun ikke kan bruge ordentlig efter ulykken. Objektivt findes der udtalte myoser, muskelinfiltrationer i hele nakke-skulder bæltet, men ingen egentlige fokale udfald. Neurologen vurderer, at medlems mulige reaktive psykiske depressive tilstand efter ulykken bliver afgørende for hendes fremtidige arbejdsevne. Der foreligger herefter psykiatrisk vurdering og forsøg på behandling, herunder indlæggelse på psykiatrisk afd. i …. i april 2012. Smerteproblematikken forsøges behandlet på smerteklinik. Tilstanden betegnes som svær kronisk smertetilstand. I forbindelse med medlems graviditet overgår behandlingen delvis til klinik for sårbare gravide. Der henvises til vurdering ved psykiatrisk lægekonsulent.
>
> Konklusion: På det foreliggende er det ikke muligt ud fra det somatiske at betegne tilstanden som stationær med hensyn til nedsat erhvervsevne i ethvert erhverv på mindst 50 % eller derover. Før den 01.05.2012, hvor medlem bliver hvilende."

I selskabets anden lægekonsulents vurdering af 2/7 2014 er det bl.a. anført:

> "Resume: Allerede foretagne resumeer af 25.september 2013 og 10.juni 2014 kan suppleres som følger: Ansøger indtil arbejdsulykken 22. oktober psykisk rask uden familiær disposition til sindslidelse. Udsættes for hovedskulder-armtraume som medfører kortvarig bevidstløshed. Sidenhen vurderet som uden neurologiske udfald. Udvikler kronisk smertesyndrom og depressiv tilstand, som behandles hos egen læge og sidst under indlæggelse i psykiatrisk døgnafdeling i 4 dage medio april 2012.
>
> Konklusion:
> 41-årig kvinde som efter hovedtraume med kortvarig bevidstløshed udvikler kronisk smertesyndrom og hvad der bedst kan sammenfattes under en depressiv tilstand. Der er ikke mistanke om hjerneorganisk betinget kognitiv svækkelse. Der har været gennemført nogen psykiatrisk behandling indtil 1. maj 2012, men denne har på ingen måde været intensiv, hvorfor behandlingsmulighederne overfor den psykiske lidelse ikke er udtømte 1. maj

2012. Der er således på dette tidspunkt ikke dokumenteret varig psykisk betinget erhvervsevnetab af nævneværdig grad og slet ikke i retning af halvdelen eller derover."

I klagerens opfølgningsplan ved jobcentret af 1/11 2011 er det bl.a. anført:

"**Eget arbejdsmarkedsperspektiv**

…

[Klageren] skulle være startet d. 24.10 i en 8-ugers virksomhedspraktik i … [supermarked] på … [adresse], men dette måtte opgives efter at … [klageren] har været mødt en enkelt dag, da hun ikke mener, at hun er klar til at komme i arbejde eller praktik pt. Hun har igen fået det dårligere – såvel fysisk som psykisk – og mener, at hun har brug for ro lige pt, men vil så gerne starte lige så stille op igen med noget individuel træning og måske efterhånden også nogle få timer på … [værksted]..

Faglige og praktiske kvalifikationer

…

[Klageren] har haft en mødetid på 3 timer dagligt svarende til 15 timer om ugen. Hun har dels været på … [værksted] i 4 dage om igen á 1½-2 timer dels konditionstrænet 3 gange om ugen á 45 min og dels deltaget i undervisning 4 timer om ugen og i individuelle samtaler med ut og jobkonsulent."

I jobcentrets journal af 18/11 2011 er det bl.a. anført:

"Udviklingsmuligheder

Det vurderes at der er udviklingsmuligheder ift. … [klagerens] motivation. Endvidere er hun frustreret over, at hun ikke kan returnere til … [tidligere arbejdsplads], og har svært ved at slippe dette.

…

Barrierer

…Det vurderes, at der er mangel på motivation fra … [klagerens] side i forhold til at returnere til arbejdsmarkedet. Hun udtrykker behov for ikke at deltage i et optræningsforløb."

I jobcentrets ressourceprofil af klageren 2/5 2012 er det endvidere bl.a. bemærket:

"Der er desuden beskrevet massive sociale problemer, der er medvirkende til at forværre pgl.s tilstand.

…

Der er således tale om en tilstand der ikke er stationær ligesom der er stor usikkerhed i forhold til fremtidig beskæftigelse, idet den helbredsmæssige tilstand er så uafklaret, som den er."

I jobcentrets afgørelse af 10/5 2012 om stop af sygedagpenge, er det bl.a. anført:

"Din helbredsmæssige tilstand er uafklaret og der er således fortsat behandlingsmetoder, ligesom tilstanden ikke kan anses for værende stationær. Det vurderes derfor, at det på nuværende tidspunkt ikke er muligt at vurdere, om der vil være varige skånehensyn i forhold til din tilbagevenden til arbejdsmarkedet.

Iværksættelse af afklarende foranstaltninger pt. vil grundet den helbredsmæssige uafklarede situation ikke være retvisende og da du er gravid vurderes det, at tilstanden ikke vil blive så udredt og tæt på stationærtidspunktet at dette vil kunne afklares inden for 39 uger. Denne forlængelsesmulighed finder derfor ikke anvendelse."

12. 87519

I kommunens journalnotat af 21/11 2012 hedder det bl.a.:

> "Opringning fra ægtefællen, der oplyser at hustruen fødte en dreng den …[dato]12"

I kommunens journalnotat af 31/1 2013 fremgår det bl.a.:

> "Pgl. Fortæller, at hun føler at hun har fået det lidt bedre helbredsmæssigt, selvom hun også oplever at det er svært ikke at få medicin. Hun får alene panodil mod smerter i skulderen."

I Arbejdsskadestyrelsens vurdering af 30/12 2012 hedder det bl.a.:

> "**Afgørelse**
> Dit aktuelle tab af erhvervsevne på grund af arbejdsskaden er 35 procent.
> …
> **Du kan ikke få udbetalt engangsbeløb**
> Du kan ikke få erstatningen udbetalt som engangsbeløb, da denne afgørelse er midlertidig.
> (Lov om arbejdsskadesikring § 27, stk. 1)
> …
> **Midlertidig afgørelse om tab af erhvervsevne**
> Vi kan ikke vurdere de fremtidige følger af arbejdsskaden, da din erhvervsmæssige situation ikke er endeligt afklaret. Derfor træffer vi en midlertidig afgørelse om tab af erhvervsevne og vurderer dit aktuelle tab.
> (Lov om arbejdsskadesikring § 17, stk. 3)
> …
> **Begrundelse**
> Vi vurderer, at du har et midlertidigt erhvervsevnetab på 35 procent.
> Vi har lagt vægt på at du har et betydeligt skånebehov over nakke-og skulderbelastende arbejde, som gør det vanskeligt for dig at varetage fysisk arbejde.
>
> Det er også indgået i vurderingen, at du ikke har en uddannelsesmæssige baggrund at falde tilbage på, og dine ressourcer i forhold til arbejdsmarkedet er begrænsede, da du kun har boet i Danmark i 10 år og arbejdet på slagteri.
>
> Dog har du på grund af dine unge alder på arbejdsmarkedet gode muligheder for at kunne udnytte dine ressourcer arbejdsrettet, og din alder er ikke i sig selv til hinder for, at du omskoles til et nyt fagområde.
>
> Forud for arbejdsskaden havde du en høj årsløn, og vi vurderer, at du med dine betydelige skånebehov overfor fysisk arbejde ikke er i stand til at varetage et arbejde på almindelige vilkår.
>
> Vi er opmærksomme på, at du desuden ikke deltager aktivt i forhold til den kommunale afklaring i forhold til arbejdsmarkedet.
>
> Vi finder at dine skånebehov er betydelige og at du på grund af den høje årsløn har et midlertidigt erhvervsevnetab.
>
> Vi har skønsmæssigt fastsat dit midlertidige erhvervsevnetab til 35 procent."

13. 87519

I klagerens pensionsoversigt pr. 1. januar 2011 er det bl.a. anført:

Udbetaling
Her kan du se, hvad du kan forvente at få udbetalt. Det enkelte beløb kan bestå af flere udbetalinger, der er lagt sammen. Du kan få flere informationer ved at logge på 'Min side'.

Alle beløb er før skat og afgift	Engangsudbetaling	Løbende udbetaling i en årrække	Løbende livsvarig udbetaling
Hvis du går på pension som 67-årig	48.468,00 kr.	20.377,00 kr. (årligt i 10 år)	26.640,00 kr. (årligt)
Hvis du mister erhvervsevnen, før du fylder 60 år 1)	100.000,00 kr.	0,00 kr. (årligt til du går på pension)	
Hvis du dør, før du fylder 67 år	44.739,00 kr.	20.635,00 kr. (årligt i 10 år)	

1) Engangsudbetalingen får du, hvis du varigt mister ½ af din erhvervsevne

I forsikringsbetingelserne fremgår det bl.a.:

> "**§ 7 Invalidesum**
> Ret til invalidesum indtræder, når den forsikredes erhvervsevne efter forsikringens ikrafttræden før det fyldte 60. år på grund af sygdom eller ulykkestilfælde skønnes varigt nedsat med halvdelen eller mere af den fulde erhvervsevne. Det tidspunkt, hvor erhvervsevnen anses for varigt nedsat, er, når det er lægeligt dokumenteret, at erhvervsevnenedsættelsen er varig, og helbredstilstanden ikke kan forventes at blive bedre (skadestidspunktet).
>
> **Stk. 2**
> Forringelsen af erhvervsevnen bedømmes af Industriens Pension under hensyn til den pågældendes helbredsmæssige forhold ud fra en ren lægelig vurdering."

Nævnet udtaler:

Det fremgår af sagen, at klageren den 22/10 2010 var udsat for en ulykke på sin arbejdsplads og pådrog sig skader på venstre side af hovedet, nakken, skulderen og armen. Klageren udviklede efterfølgende en smertetilstand og psykiske gener, blandt andet i form af angst og depression, og har ikke været i stand til at vende tilbage til arbejdsmarkedet. Klageren gennemgik et kommunalt aktiveringsforløb, der blev afbrudt på grund af hendes tilstand. I april 2012 blev klageren indlagt til psykiatrisk udredning, men udskrevet få dage senere. I november 2012 fødte klageren et barn.

Det fremgår af forsikringsbetingelserne, at retten til invalidesum indtræder, når klagerens erhvervsevne på grund af sygdom eller ulykkestilfælde skønnes varigt nedsat med halvdelen af den fulde erhvervsevne, og det er lægeligt dokumenteret, at erhvervsevnenedsættelsen er varig, og helbredstilstanden ikke kan forventes at blive bedre.

14. 87519

Nævnet bemærker indledningsvist, at klagerens forsikringsdækning ophørte den 1/5 2012. Det er således et krav for dækning, at klageren beviser, at hendes erhvervsevne inden den dato varigt var nedsat til halvdelen og ikke kan forventes bedret.

I lægeerklæring af 25/8 2011 fra speciallæge i neurologi er det anført, at klagerens reaktive depressive tilstand vil være afgørende for hendes fremtidige arbejdsevne, og at tilstanden vurderes i alt væsentlighed stationær, såfremt der ikke er noget behandlingstilbud i psykiatrisk regi.

I lægeerklæring af 30/11 2011 fra speciallæge i psykiatri fremgår det, at der er behov for intensiv tværfaglig smertebehandling. Hvis der ikke gennemføres intensiv smertebehandlingsforløb i tværfagligt regi, er det ifølge lægen overvejende sandsynligt, at klageren ikke kan bringes tilbage til det ordinære arbejdsmarked.

I vurdering af 30/4 2012 fra kommunens lægekonsulent fremgår, at det er uklart, hvad klageren fejler rent psykisk, og at den helbredsmæssige såvel som den arbejdsmæssige prognose er behæftet med stor usikkerhed, hvorfor det ikke er muligt at udtale sig om, hvornår klagerens psykiske tilstand er stationær, eller om klageren på noget tidspunkt kommer tilbage i ordinær beskæftigelse. Det anføres, at det bliver tiltagende uklart, hvad klageren fejler rent psykisk. Det anbefales, at man lader kommunens psykiatriske specialkonsulent undersøge sygemeldte for at få styr på diagnoser og behandlingsmuligheder.

I jobcentrets afgørelse af 10/5 2012 fremgår det, at klagerens sygedagpenge ophørte, da hendes helbredsmæssige tilstand var uafklaret.

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet, at klageren ikke har bevist, at hendes helbredsmæssige gener var af en sådan karakter, at hendes erhvervsevne var varigt nedsat med halvdelen inden for ethvert erhverv før den 1/5 2012.

15. 87519

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at klagerens tilstand og nedsatte erhvervsevne i høj grad fremstår forårsaget af psykiske lidelser, og at flere læger har foreslået psykiatrisk og tværfaglige udredninger/behandlingsmuligheder, som ikke ses udtømt eller konkluderet inden den 1/5 2012.

Derudover har nævnet lagt vægt på, at klagerens erhvervsevne også ifølge de kommunale akter er uafklaret, og at hendes erhvervsevnetab heller ikke ifølge Arbejdsskadestyrelsen vurderingen af 30/3 2012 blev betragtet som varigt.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Marianne Højgaard Pedersen
formand